



Godina  
XXV.

Lugari članovi hrvatsko-slavonskog šumarskoga društva dobivaju „Vjestnik“ badava. — Članarina iznosa 2 K na godinu. Upisnina 1 K.

Prilog  
br. 3. i 4.  
Šum. lista  
1919.

## Haračenje naših šuma.

Potpisani držim, da je nužno objelodanili, kako se u sadašnje vrijeme nakon rata uništavaju šume po seljacima z. z. Letovanić, a i po ostalim zemljишnim zajednicama, pa će opisati kakav je naš narod.

Naš je narod u jednu ruku zločest, a u drugu nije. A zašto nije? Eto za to samo, jer on ne ubija, ne pali, ne pravi često gra-bežnog umorstva. A da kakov je onda on?! On je lahkouman, sebičan, te ne misli, da će ta šuma trebatи i njihovoju unučadi, a ne samo njima. Da su naši stari djedovi na ovako lakom način šumu uništavali, to doista nebi mi tako lijepo šume danas na površini materice zemlje imali, ali naši su se stari djedovi za nas skrbili i čuvali su nam ove lijepi i preliepi hrastove i raznovrsne šume tako, da mi sad evo imademo na uživanje dosta.

Nu ali za uništavanje nijesu nam ih namrli! Pa gle što čine današnji njihovi potomci sa tom lijepom baštinom! Na najogavniji način ju uništavaju, sjeku ju bez reda i potrebe i voze dan i noć na prodaju u Sisak i Petrinju i na razne strane tako, da će ju doskora i posjeći i razprodati, a tad će njihova djeca plakati i proklinjati te svoje nesretne roditelje, što su ih posve šume i drva riješili.

Žalostan je takav život, kada se neima tko zauzeti za šume z. z., pa iste sve u svoje ruke pod upravu - iz ruku ovih seljaka

uzeti i njima upravljati, a ne da jakomi seljaci snjima po volji čine što hoće. Njihova je uprava sama po sebi žalosna i loša, pa bi za to neophodno nužno bilo, da sve te šume z. z., država pod svoju upravu i vlasništvo preuzme, a seljacima da dade samo potrebito godišnje drvo. Uvjeren sam, da bi u tom slučaju svaka zlouporaba sjećnje šume doista prestala.

Međutim pozivam sve drugove lugare, da svim mogućim sredstvima suzbijaju uništavanje šuma, jer ćemo si tim radom stići trajnih zasluga za narod i naš stališ.

Ivan Katičić,  
ispitani lugar z. z. Letovanić.

**Imenovanje.** Kr. nadšumarski ured u Vinkovcima imenovao je kr. lugare Milu Trifunovića, Gjuru Zihorsky a i Stevu Zoričića kr. nadlugarima.

**Ispiti za lugarsku i lovonađzornu službu** obdržavat će se kod kr. županijske oblasti u Vukovaru dne 10., 11. i 12. lipnja o. g. Molbe imadu kandidati predložiti putem nadležnih pol. oblasti ili oni u službi putem nadležnih šumarija.

**Oglas natječaja.** Kr. nadšumarski ured u Vinkovcima oglašuje natječaj na (3) tri lugarska mjesta. Molbenice imadu natjecatelji da podastru potpisanim kr. nadšumarskom uredu do konca svibnja 1919.

### Zaključni račun lugarske mirovinske zaklade lugara slunjske imovne općine za godinu 1918.

A. Primici.	U gotov.	U obnovcu veznicama
	u K	u K
1. Blagajnički ostatak iz godine 1917. . . . .	403·94	99.504·33
2. Prinos imovne općine . . . . .	3.816·00	—
3. Temeljni prinos . . . . .	49·08	—
4. Klanarina 5% od plaće . . . . .	411·00	—
5. Redovna globra . . . . .	20·00	—
6. Kamati od glavnica . . . . .	3.362·00	680·00
7. Uloženo na uložnicu broj 2097. . . . .	—	4.000·00
Ukupno . . . . .	8.062·92	104.184·33

### B. Izdaci.

1. Uloženo na uložnicu broj 2097 . . . . .	4.000·00	—
2. Izданo za mirovine i obskrbe . . . . .	3.750·26	—
Skupa . . . . .	7.750·26	—

Usporediv A. sa B. ostaje koncem godine . . . . . 312·66 104.184·33

i to:

a) vink. u 4%, hrv.-slav. zem. razteretnice . . . . .	—	40.400—
b) vink. u 4%, zem. vj. zal. hipot. banka . . . . .	—	38.800—
c) na uložnici hipot. banke br. 2097. . . . .	—	24.984·33
d) u gotovom u blagajni imovne općine . . . . .	312·66	—

Predsjedništvo lugarske mirovinske zaklade.



**Godina  
XXV.**

Lugari članovi hrvatsko-slavonskog šumarskoga društva dobivaju „Vjestnik“ badava. — Članarina iznosi 2 K na godinu. Upisnina 1 K.

**Prilog  
br. 5. i 6.  
Šum. lista  
1919.**

## Poziv i program

za XLI. redovitu glavnu skupštinu hrv. slav. šumar. društva, koja će se obdržavati dne 13. rujna 1919. u Zagrebu.

### I. Program.

1. Dne 12. rujna 1918. dolazak članova u Zagreb, te na večer prijateljski sastanak u restauraciji Varoške Pivnice, Nikolićeva ulica 4.
2. Dne 13. rujna 1918. u 9 sati prije podne obdržavanje glavne skupštine u društvenim prostorijama u „Šumarskom domu“.

### II. Dnevni red glavne skupštine.

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvještaj o djelovanju upravnoga odbora.
3. Izvještaj o ispitivanju računa za god. 1918.
4. Promjene pravila obzirom na ujedinjenje šumar. društava u SHS.
5. Stanovište šumarskog društva glede organizacije jedinstvene šumarske uprave u državi SHS.
6. Ustanovljenje proračuna za god. 1920.
7. Ustanovljenje mesta u kom će se držati naredna skupština.
8. Predlozi člancva koji budu dva dana prije podnešeni predsjedništvu.
6. Izbor predsjedništva i upravnoga odbora.

U Zagrebu, mjeseca kolovoza 1919.

**Predsjedništvo hrv. slav. šumarskoga društva.**

**Imenovanje.** Kr. nadšumarski ured u Vinkovcima imenovao je kr. lugare Karla Pupića i Gjuru Jankovića kr. nadlugarima, a lugarske zamjenike Adama Belajevića, Iliju Butkovića, Mihaela Ferdinanda kr. lugarima.

### Koji su brojevi špriha najprikladniji?

Kođ mnogih je lovaca još uvijek rašireno pogrešno mnenje, da brza smrt divljači ovisi o veličini upotrebljenog špriha. Kako nas iskustvo uči, usmrti se divljač puno sigurnije dobrim hicem malog špriha nego li jednim zabljudjelim krupnim. Glavno je samo, da se držimo prave lovačke daljine, tj. da ne pucamo na divljač, koja je dalje od 40 koračaja. Preko ove udaljenosti ne djeluje više ni hitac krupnim šprihom sigurno bez obzira na to, što je i sigurnost gađanja svakako manja. Nasuprot tomu će na propisanu udaljenost ispaljeni, dobro nanišanjeni hitac sa šprihom br. 8 i najčešće jelena na mjestu svaliti. To vrijedi naravno samo kao primjer — jer ne treba valjda ni spomenuti, da ne će nijednom pravom lovcu, koji samo iole hoće, da nosi to ime, pasti na um, da šprihom strijelja jelene, osim ako se radi o ranjenom, kojega treba usmrstiti.

Veličina špriha ide na račun pokrivanja cilja (Dekkung) a da ne povećava probojnu snagu hica. I eventualno nešto veća daljina, na koju puška nosi, ne može se navesti u korist krupnih i najkrupnijih špriha, nasuprot ona čini kod hajka sa malim krugovima veću pogibelj za susjednog lovca. Mnogo je važnije za željeni uspjeh hica šprihom naboј (Ladung), tj. odnosna množina baruta, pri čem se počinjaju mnoge neopravdive pogreške. U savezu sa precjenjivanjem krupnog špriha u pogledu njegovog smrtonosnog djelovanja rašireno je također mnenje, da više baruta, dakle nerazmjerno povećanje s edstva, koje hitac izbacuje, povećaje daljiru hica i probojnost. Kako pokazuju pokusi na polju strjeljačke tehnike, baš je protivno slučaj. Probojnost kao i djelovanje hica trpe lako kod takovog prekomjernog naboja, a raspršivanje (Streuung) hica se baš time povećaje u mjeri, koja se protivi svrsi lovačkog hica.

Shodni odnosi naboja su posljedica pokusa, a možda i nazora te iskustva pojedinca, poimence pako zahtjeva, koje stavljamo na pušku. Od svega špriha, koji se prodaje u trgovini, veli A. L. Lörn, da je našao samo malo brojeva, koji odgovaraju svrsi, ali su i dovoljni, da ju posvema ispunjavaju; ti su brojevi 8 i 10 za trčke, šljuke i drugu manju divljač, 4 i 6 za jesenske lovove i sve druge vrste lova, kod kojih puška na šprih igra ulogu. Potonjima je pače spomenuti autor postizavao sasvim dobre uspjehe na patke i guske, gdje ipak patka zimi ili guska, koja visoko leti, treba jači hitac nego koja druga divljač. Za uporabu krupnog špriha, osobito za brojeve 0 i 00 ne govori ništa; njega bi trebalo u opće iz potrebnog streljiva za lov brisati, kao što je i kod svakog pravog lovca isključena uporaba sječenog olova; jer u ono malo slučajeva, u kojima bi im se mogla priznati još kakova vrijednost, svakako ispunjava okrugla kugla iz puške puno bolje svoju svrhu.

(Lov. R. V.)



Godina  
XXV.

Lugari članovi hrvatsko-slavonskog šumarskoga društva dobivaju „Vjestnik“ badava. — Članarina iznosi 2 K na godinu. Upisnina 1 K.

Prilog  
br. 7. i 8.  
Šum. lista  
1919.

## Poziv i program

za XLI. redovitu glavnu skupštinu hrv. slav. šumār. društva, koja će se obdržavati dne 13. rujna 1919. u Zagrebu.

### I. Program.

1. Dne 12. rujna 1918. dolazak članova u Zagreb, te na večer prijateljski sastanak u restauraciji Varoške Pivnice, Nikolićeva ulica 4.
2. Dne 13. rujna 1918. u 9 sati prije podne obdržavanje glavne skupštine u društvenim prostorijama u „Šumarskom domu“.

### II. Dnevni red glavne skupštine.

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvještaj o djelovanju upravnoga odbora.
3. Izvještaj o ispitanju računa za god. 1918.
4. Promjene pravila obzirom na ujedinjenje šumar. društava u SHS.
5. Stanovište šumarskog društva glede organizacije jedinstvene šumarske uprave u državi SHS.
6. Ustanovljenje proračuna za god. 1920.
7. Ustanovljenje mesta u kom će se držati naredna skupština.
8. Predlozi članova koji budu dva dana prije podnešeni predsjedništvu.
6. Izbor predsjedništva i upravnoga odbora.

U Zagrebu, mjeseca kolovoza 1919.

**Predsjedništvo hrv. slav. šumarskoga društva.**

**Imenovanje.** Kr. nadšumarski ured u Vinkovcima imenovao je kr. lugare Karla Pupiča Gjuru Jankovića kr. nadlugarima, a lugarske zamjenike Adama Belajevića, Iliju Butkovića, Mihaela Ferdinanda kr. lugarima.

### Koji su brojevi špriha najprikladniji?

Kođ mnogih je lovaca još uvijek rašireno pogrešno mnenje, da brza smrt divljači ovisi o veličini upotrebljenog špriha. Kako nas iskustvo uči, usmrti se divljač puno sigurnije dobrim hicem malog špriha nego li jednim zabljudjelim krupnjim. Glavno je samo da se držimo prave lovačke daljine, tj. da ne pucamo na divljač, koja je dalje od 40 koračaja. Preko ove udaljenosti ne djeluje više ni hitac krupnjim šprihom sigurno bez obzira na to, što je i sigurnost gađanja svakako manja. Nasuprot tomu će na propisanu udaljenost ispaljeni, dobro nanišanjeni hitac sa šprihom br. 8 i najčešće jelena na mjestu svaliti. To vrijedi naravno samo kao primjer — jer ne treba valjda ni spomenuti, da ne će nijednom pravom lovcu, koji samo iole hoće, da nosi to ime, pasti na um, da šprihom strijelja jelene, osim ako se radi o ranjenom, kojega treba usmrtiti.

Veličina špriha ide na račun pokrivanja cilja (Dekkung) a da ne povećava probajnu snagu hica. I eventualno nešto veća daljina, na koju puška nosi, ne može se navesti u korist krupnih i najkrupnijih špriha, nasuprot ona čini kod hajka sa malim krugovima veću pogibelj za susjednog lovca. Mnogo je važnije za željeni uspjeh hica šprihom naboju (Ladung), tj. odnosna množina baruta, pri čem se počinjaju mnoge neopravdive pogreške. U savezu sa precjenjivanjem krupnog špriha u pogledu njegovog smrtonosnog djelovanja rašireno je također mnenje, da više baruta, dakle nerazmje no povećanje s edstva, koje hitac izbacuje, povećaje daljinu hica i probajnost. Kako pokazuju pokusi na polju strjeljačke tehnike, baš je protivno slučaj. Probajnost kao i djelovanje hica trpe lako kod takovog prekomjernog naboja, a rasprišivanje (Streuung) hica se baš time povećaje u mjeri, koja se protivi svrsi lovačkog hica.

Shodni odnosi naboja su posljedica pokusa, a možda i nazora te iskustva pojedinca, poimence pako zahtjeva, koje stavljamo na pušku. Od svega špriha, koji se prodaje u trgovini, veli A. L. Lörm, da je našao samo malo brojeva, koji odgovaraju svrsi, ali su i dovoljni, da ju posvema ispunjavaju; ti su brojevi 8 i 10 za trčke, šluuke i drugu manju divljač, 4 i 6 za jesenske lovove i sve druge vrste lova, kod kojih puška na šprih igra ulogu. Potonjima je paće spomenuti autor postizavao sasvim dobre uspjehe na patke i guske, gdje ipak patka zimi ili guska, koja visoko leti, treba jači hitac nego koja druga divljač. Za uporabu krupnjog špriha, osobito za brojeve 0 i 00 ne govori ništa; njega bi trebalo u opće iz potrebnog streljiva za lov brisati, kao što je i kod svakog pravog lovca isključena uporaba sjećenog olova; jer u ono malo slučajeva, u kojima bi im se mogla priznati još kakova vrijednost, svakako ispunjava okrugla kugla iz puške puno bolje svoju svrhu.

(Lov. R. V.)



**Godina:**

**XXV.**

Lugari članovi hrvatskog šumarskog društva dobivaju Šumarski list i Lug. vijestnik badava. — Članarina iznosi 60 K na godinu. Upisnina za nove članove 10 K. Dosadanji članovi II. r. ne plaćaju upisnine. Predplata samo na Lug. vijesnik je 16 K godišnje.

**Prilog  
br. 9.i 10.  
Šum. Ista  
1919.**

## Izvješće 45. glavne skupštine hrv. slav. šumarskog društva.

Dne 13. rujna 1919. obdržana je u Zagrebu u društvenim prostorijama godišnja redovita glavna skupština hrv.-slav. šumarskog društva. U predvečerje skupštine sakupili su se mnogobrojni društveni članovi na prijateljskom sastanku u posebnim prostorijama „Varoške pivnice“, gdje je društveni tajnik g. Srećko Mayer pozdravio članove društva i zahvalio im, da su bez obzira na osjetljive izdatke za putovanje u tako velikom broju pohrili u Zagreb, da sudjeluju u radu društva, koje ide zatim, da mu rad bude u skladu sa potrebama šumarskog staleža u novoj nam domovini kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

### Dnevni red skupštine:

1. Pozdrav predsjednika.
2. Izvještaj o djelovanju upravnoga odbora.
3. Izvještaj o ispitanju računa za god. 1918.
4. Promjene pravila (eventualno obzirom na ujedinjenje šumar. društava u kraljevini SHS.).
5. Stanovište šumarskog društva glede organizacije jedinstvene šumarske uprave u državi SHS.
6. Ustanovljenje proračuna za god. 1920.
7. Ustanovljenje mesta u kom će se držati naredna skupština.

8. Predlozi članova, koji budu najkasnije dva jdana prije podnešeni predsjedništvu.

6. Izbor novog predsjedništva i upravnoga odbora.

Na skupštini bili su prisutni slijedeći članovi društva, odnosno izaslanici prijateljskih društava: Barun Milan Turković, Dragutin Trötzer, Dr. Milivoje Vasić, Dr. Oto Frangeš, Dr. Gjoka Jovanović, Mane Divjak, Milan Drnić, Simo Krstić, Pavao Friedrich, Ivan Balić, Srećko Mayer, Gašo Vac, Dr. A. Ugrenović, Dr. Vaso Vučković, Petar Vuković, Stjepan Frkić, Ratislav Maksić, Josip Aković, Mijo Budiselić, Ivan Beck, Mirko Mayer, Emil Herak, Filip Stipčić, Dionis Sever, Mato Kovačina, Lazo Vorkapić, Ante Mark, Josip Crkvenac, Juraj Franješ, Franjo Fusić, Josip Milković, Gustav Lach, Stjepan Prpić, Oskar Dremil, Dušan Žec, Bartol Baretić, Dušan Jasić, Petar Vlatković, Vilim Perc, Vjekoslav Bauer, Miško Markić, Aleksander Lajer, Hinko Begna, Pajo Popović, Robert Fischbach, Dragutin Polaček, August Ružička, Carmelo pl. Zajc, Makso Brausil, Stevo Sučević, Petar Micić, Josip Balen, Milan Marinović, Svetozar Jagrović, Josip Faj, Vjenceslav Radošević, Vilim Dojković, Andrija Koprić, Jaromir Vidale, Dr. Ante Levaković, Dr. Đuro Nenadić, Dr. Andrija Petračić, Petar Miljuš, Stevan Petrović, Albin Leustek, Rudolf Erny, Josip Borošić, Marko Šebetić, Josip Grünwald ml., Rudolf Kolibaš, Dragutin Gürth, Petar Rohr, Jure Dražić, Krešimir Mifka, Rudolf Maraković, Juraj Demetrović, Dragutin Matizović, Mijo Marušić, Stjepan Simić, Milan Jerbić, Rude pl. Rukavina, Branko pl. Rukavina, Ivan Jerbić, Antun Res-Koritić, Marijan Majnarić, Hinko Nagler, Milorad Sekulić, Brosig Ljudevit, Pecija Petrović, Josip Štefović, Petar Škrljac.

Buduć je predsjedniku društva šumarskom savjetniku Bogoslavu Kosoviću uslijed pol. prilika na Sušaku bilo nemoguće doći u Zagreb predsjedao je skupštini I. podpredsjednik društva nadšumarnik Dragutin Trötzer. Isti otvara skupštinu nešto poslije 9 sati kratkim govorom, u kojem pozdravlja sve prisutne članove, a naročito pozdravlja izaslanika hrv. gospodarskog društva g. glavnog ravnatelja dr. O. Frangeša, te kolege šumare iz Srbije i Bosne među kojima se nalaze slijedeća gospoda: Iz Srbije, glavni direktor ministarstva šuma i ruda dr. Vasić, insp. ministarstva trgovine dr. Jovanović i okružni šumar M. Divjak; iz Bosne savjetnik Friedrich, nadšumar Drnić i direktor Babić.

Čita nadalje brzojavne pozdrave prispjele na skupštinu, i to od predsjednika društva B. Kosovića, od ministra šuma i rudnika Kristana, od slovenskog gozdarskog društva iz Ljubljane; koje moli predsjednika našega društva, da ga zastupa kod skupštine, od gospodarskog društva u Osijeku, koje se daje zastupati po našem podpredsjedniku i tajniku, od dra Zubovića iz Bosne, i šum. nadpovjerenik Pleše-Kosinjkovića iz Gračaca, koji uz pozdrav moli skupštinu, da stvori zaključak, kojim opetovno zahtjeva odstranjenje kompromitiranih šumara tudinaca iz kraljevstva SHS.

Nakon toga zamolio je predsjednik gradskog šumara zagrebačkog Albina Leusteka, da vodi zapisnik skupštine, a društvenog

tajnika S. Mayera, da izvjesti o djelovaju društvenog odbora od 29. prosinca 1918. do 12. rujna 1919.

Tajnik čita slijedeći izvještaj:

Meritorni rad dosadanje društvene uprave prikazan je u zaključcima upravnoga odbora, koji su otisnuti u obliku zapisnika u do sada izašlim šumarskim listovima, stoga se nećemo u detalju na njih osvrati.

Odmah na početku želimo istaknuti, da to nije niti nužno iz razloga, što sav taj rad, uvrstiv ovamo i rad zadnje glavne skupštine nije imao onog pozitivnog uspjeha, kojemu smo se svi nadali. Kratko da kažem: Ministarstvo nije honoriralo u nikojem pogledu želje ovoga društva, tako da moramo iz nova poduzeti sve ono, što smo i kao strukovnjaci i kao članovi društva poduzimali u svrhu unapredjenja naše struke.

Društvena uprava podnela je minist. slijedeće predstavke:

1. Predlog o uređenju pašnjaka odnosno postupka kod izradbe novog šum. zakona.
2. Predlog o organizaciji šum. službe.
3. Predlog o uređenju lugarskih škola.
4. Predlog o otpustu iz službe stranih stručnjaka.

Misli, koje je zadnja glavna skupština kao putokaz ovoj upravi stavila, sastojali su se u glavnome u tome, da se naši stališki odnosi poprave, da se stvori onakova organizacija službe, koja će naš strukovni rad unaprediti, da se u novom nam kraljevstvu stvori jedinstvena uprava sviju šuma, da se prema tomu stvori i jedinstveno društvo ili savez društava. Kraj ovih staleških pitanja iznijela je zadnja glavna skupština i misao, da se društvo glede agrarne reforme angažuje u pravcu, da se socijalnim zahtjevima vremena u što većoj mjeri udovolji. Na svim ovim važnim pitanjima radila je društvena uprava najizdašnije, ali kao što smo već unaprijed istaknuli sa никакvom uspjehom.

Da si ali možem predložiti razloge ovome neuspjehu, nužno je, da u kratko razmotrimo historijat onoga vremena, u kom je ova uprava imala čast vršiti povjerenje društva.

Oduševljenje, kojim je cijelo naše društvo pozdravilo narodno ujedinjenje, oslanjalo se na predpostavci, da će od sada svim članovima ujedinjenoga naroda biti znatno bolje nego do sada. Mislilo se je, da dobar život dolazi sam po sebi, već po tom, što su se politički i narodni ideali obistinili. Zakoni ali nacionalne ekonomije, koji bez milosrdja vrše svoju djelatnost bez obzira na naše želje, ostali su kod svojih ustanova i dokazali nam jasno i neumoljivo, da bez rada neima produkcije, a bez produkcije da neima života. Discipline, koja je kod svakog rada nužna, ponestalo je bilo posvema. Svatko je radio što je htio, a najmilija zabava postala je politika. Ljudi koji su, uz ovakove ideje radili, nisu mislili pri tom da zakoni gospodarstva ne poznavaju vlasti i da do stalnoga blagostanja vodi samo onakav rad, koji je u skladu sa hiljadu uvjeta, od kojih niti jedan nikome za volju uzmaknuti ne će, jer zakoni prirode vječni su i nepromjenljivi.

Počelo se je gledati golu istinu. Počelo je svitati uvjerenje, da bez blagostanja neima zadovoljstva i da bez rada neima blagostanja. Do te istine dolazimo pomalo, ali je sigurno, da ju bezuvjetno akceptirati moramo — jer pomanjkanje blagostanja najveći je neprijatelj i države i naroda.

I članovi uprave nisu drugo nego članovi ovoga naroda, koji je sve one faze proći morao. Poslije glavne skupštine stajali smo bez orientacije. Ministarstvo je šuma postojalo doduše, ali njegov djelokrug nije ničim opredijeljen bio. Tek treći mjesec izašla je uredba, koja se je ali ograničila lih na ministarstvo samo, a samo u jednom članku bilo je napomenuto, da glede uprave šuma u državi ostaju na snazi stari zakoni. Mi nismo onda niti to znati mogli, tko je nadležan, da preuzme izraz naših želja, dok nije gospodin ban, kojemu je društvena uprava podnijela svoje želje izjavio, da se više ne smatra kompetentnim u nijednom šumarskom pitanju. Sada smo barem znali, da imademo posla sa ministarstvom šuma i rudnika. To je od sada bio naš jedini forum, na koji smo se obraćati imali.

Tako su prošla četiri mjeseca u traženju nadležnih faktora. Prema tomu podnijeli smo sve naše predstavke ministarstvu šuma i rudnika.

Ministarstvo je počelo da djeluje.

Kada je ministarstvo započelo sa intenzivnjom djelatnošću, predpostavlјali smo, da će i ministarstvo šuma biti na tom stanovištu, da treba provesti novu organizaciju službe i da kod provedbe te organizacije imadu sudjelovati svi šumari. Do nedavno bojali smo se jurista, a od kako su preuzeли upravu šuma sami šumari, opažamo, da ta organizacija ne uspijeva onako, kako bi mi to želili, nego naprotiv, ostalo je sve pri starom. Krivnja leži u tom, što kod provedbe organizacije nije dana prilika šumarima, koji djeluju u vanjskoj službi, a niti ovome društvu da se izjave.

Da ovakav rad nije mogao urođiti dobrim plodom, sigurno je i osjećamo svaki na samom sebi. Naša predstavka, da se provede jedinstvena organizacija šumarske službe, ne samo da nije uvažena, nego je dapače mjesec dana iza toga, što je predstavka podnešena, izašla naredba ministarstva, da se uprava državnih šuma imade posve razlučiti od uprave ostalih šuma u zemlji. Time je i jedinstveni status onemogućen.

Jedinstvena uprava imala je mimo ekonomskih razloga i tu svrhu, da popravi stališke interese pojedinih šnmara, a napose zemaljskih. Zemaljski šumari jesu danas najgore plaćeni šumari. Neima na svijetu šumarskog činovnika koji ne bi drva dobivao, samo naši zemaljski šumari, koji sa tolikim šumama upravljaju moraju drva kupovati. To mora prestati, to se mora urediti.

Glede ujedinjenja sviju šumarskih društava u SHS vođeni su opsežni pregovori sa Srpskim šumarskim udruženjem u Beogradu i Gozdarskim društvom u Ljubljani.

Pregovori jošte nisu dovršeni jer je upravni odbor morao sačekati odluku ove glavne skupštine glede pitanja, dali ćemo nastaviti pregovore u smjeru, da se osnuje jedno zajedničko šumarsko društvo,

ili da dosadanja šumarska društva ostanu, a za rješavanja važnih stvari, koja šu zajednička svim šumarima u kraljevini SHS da se osnuje „Savez šumarskih društava.“ O tom će se skupština izjavit ikod rasprave točke 4. današnjeg dnevnog reda.

Glede agrarne reforme za šume nije uprava mogla zauzeti do sada jedinstveno stanovište. Međutim u tom smjeru nije jošte ni vodećim faktorima pošlo za rukom, da stvore jedinstvenu odluku. Naši izaslanici na velikoj konferenciji o agrarnoj reformi u Beogradu predsjednik B. Kosović i član Vilim Čmelik nisu na konferenciji o tom pitanju mogli ni raspravljati, jer ista uopće nije dospjela, da se pozabavi pitanjem agrarne reforme za šume, nego je to pitanje odgodila na kasnije vrijeme.

Uvaživ ove okolnosti, pronašao je odbor društva najshodnijim, de se zahvali na povjerenju, jer smatra nužnim, da se uprava društva u promjenjenim prilikama i sama promjeni prema onim intencijama, koje će slavna skupština danas iznijeti. Skupština prima ovaj izvještaj na znanje.

Isto tako prima skupština izvještaj blagajnika i revizionalnog odbora.

Predsjednik predlaže na želju nekih članova, da se odmah priступi izboru odbora, a za vrijeme skrutinija neka se nastavi sa raspravom daljnih točaka dnevnog reda. Član dr. Petračić predlaže, da se prije izbora novoga odbora raspravi još toč. IV. programa, što skupština i prihvata.

Kod ove točke ističe predsjedatelj, da je odbor u smislu zaključka zadnje izvanredne skupštine pripravio promjenjena pravila za „Hrv. šumarsko društvo“, pa predlaže, da se te promjene pročitaju.

Član Srećko Mayer moli riječ, te iznala svoj i supotpisača predlog, koji ide za tim, da se odmah na današnjoj skupštini naše društvo nazove: „Šumarsko udruženje kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca“ sa sjedištem u Zagrebu i da tako nazvano društvo pozove sva bratska šumarska društva i to: srpsko šumarsko udruženje u Beogradu, slovensko gozdarsko društvo u Ljubljani te bosansko-šumarsku organizaciju u Sarajevu kao i sve šumarske stručnjake, vlasnike šuma, šumske trgovce i industrijalce, da pristupe kao članovi ovog udruženja, koje će postojati kao jedinstvena organizacija u cijelom kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca it.d. (vidi Hrv. drvorječ br. 429 od 3/IX. 1919. i Šumarski list dvobroj 7./8. 1919. (strana 259).

Ovom Mayerovom predlogu stavlja član Pajo Popović kr. šumarski nadpovjerenik slijedeći protuprijedlog:

#### D r u g o v i l

Jedna malena grupa naših drugova povela je odvojenu akciju, da se na današnjoj skupštini hrvatsko-slavonskog društva na jedan nesimpatičan način provede „jedinstvena“ organizacija svih šumara naše kraljevine. Prema proglašu, kojeg su ovi drugovi objavili u broju 429. „Hrvatskog Drvotrzca“ imalo bi se hrv. slav. šumarsko društvo proglašiti šumarskim udruženjem kraljevstva Srba, Hrvata i

Slovenaca i pozvati ostala naša šumarska društva, da pristupe kao članovi tom udruženju. Ukratko, mi bi se kolegama iz drugih pokrajina morali nametnuti kao matica šumarstva i staviti ih pred gotovu činjenicu, da uđu u udruženje, koje osnivamo na svoju ruku, a da predhodno ovo pitanje nijesmo s njima ravnopravno, drugarsi i bratski, temeljito i iscrpivo raspravili.

Ovako prijeko riješavanje našeg pitanja nesamo da je vrlo neftaktično, nego je u protivnosti sa stanovištem koje je o tom zauzela izvanredna skupština hrv. slav. šumar. društva dne 28./XII. 1918. Mi smo već na toj skupštini otklonili sličan predlog kolege g. Gaše Vaca i naložili novo izabranom odboru, da se glede ovog pitanja stavi u doticaj sa srpskim i slovenskim šum. društvom i naravskim — da izazove jednodušan sporazum o njegovom najboljem riješenju. Mi nemamo razloga, da udarimo drugim putem, nego nam ga je ova skupština odredila, tek moramo žaliti, da odbor nije ovog naloga lojalno izvršio. — Srpsko šumarsko udruženje pako u svom apelu od 25. marta t. g. zauzelo je nada sve pravilno stanovište o unifikaciji naših društava iznašajući konkretni predlog, da se to riješi na zajedničkom zboru svih šumara našeg kraljestva. Kraj ovako dobrog predloga zašto istrčavati sa jednim jednostranim, tjesnogrudnim, lošim riješenjem, a to istrčavanje mora se tim pre osudititi, jer je hrv.-slav. i slov. šumarsko društvo već prihvatiло predlog srpskog udruženja o zajedničkom zboru. Dakle podimo još korak napred i dogоворимо se o roku za saziv zajedničkog zabora, a nemojmo udariti stranputicom.

Drugovi! Zajednički zbor svih šumara našeg kraljestva dragocijena je prilika nesamo, da dođemo do najboljeg riješenja naše zajedničke organizacije, nego da se sastanemo i upoznamo sa svima kolegama iz cijele države, a napose i za to, jer nam se na taj način pruža zgoda, da u svojoj sredini pozdravimo one svoje drugove (a oni su to i zaslužili), koji su sedam teških ali slavnih godina proveli u teškoj borbi za naše oslobođenje i ujedinjenje, a na koncu zajednički zbor biti će i opet jedna prilika, da na svečani način manifestiramo za najpotpunije naše narodno ujedinjenje da dokažemo, da mi šumari stojimo daleko od svake sitničavosti i tjesnogrudnosti u posmatraciju našeg narodnog pitanja, — a takove se prilike neizbjegavaju nego traže.

Drugovi! Budimo iskreni! Neda se tajiti, da je glavne inicijative proglaša od 3. o. mj. rukovodila plemenska ljubomornost, strah da zajednički zbor ne će kao sjedište ujedinjenog društva izabratati Zagreb. No taj je strah neopravдан. Ako ustanovimo, da je za sjedište ujedinjenog društva najzgodniji Zagreb, nitko na zboru ne će svoj glas dići protiv Zagreba, a najmanje naši drugovi iz Piemonta. Zagrebu pako više će na čast služiti, ako ga zbor kao sjedište aklamira, nego ako ga kao sjedište nametnemo. Napokon ako Zagreb kao sjedište slobodno izaberemo, svi ćemo oduševljeno pohrliti u ujedinjeno udruženje, a bude li se to pitanje jednostrano rešavalo, kako proglaša od 3. o. mj. predlaže, ne ćemo se svi voljko osjećati

u zajedničkom udruženju, u udruženje unijeti će se neozbiljne raspre i trzavice, a mnogo će nas biti, koji ćemo se držati podalje od udruženja, koje je za nas, a bez nas i protiv nas osnovano.

Mimogred ću istaknuti, kako nepravedno i cinički izgleda, da mi sa svoje strane biramo (u smislu predloga Mane Divjaka i dr.) kompletну upravu, a ostalim udruženjima milostivo dozvoljavamo, da svako od njih designira samo po dva odbornika za „zajedničko“ udruženje. Šteta što gospoda predлагаči nijesu oktrojisali, da će ovi designirani odbornici imati u odboru samo savjetujući glas.

Drugovi! Da naše zajedničko udruženje nebude imalo nezdrav početak, da nebude od prvog časa nosilo u sebi klicu slabosti, slobodan sam apelovati na drugove-članove hrv.-slav. šum. društva, da na skupštini dne 13. o. mj. neprihvate zaključak kako ga predlaže proglaš od 3. o. mj. preobraćaju hrv.-slav. šumar. društva u šumarsko udruženje kraljestva SHS. Naprotiv se častim predložiti, da skupština stvori ovaj zaključak:

„Skupština zaključuje, da odbor hrv.-slav. šum. društva hitno povede i kraju privede pregovore sa srpskim, slovenskim i bosansko-hercegovačkim šumarskim društvom o tom, gdje i kada da se sazove zbor svih šumarskih stručnjaka kraljestva SHS, da se u smislu apela srpskog šumarskog udruženja od 25. marta t. g. izvrši spajanje i organizacija jedinstvene uprave svih naših šumarskih društava. Skupština nadalje ovlaštuje odbor, da iz svoje sredine delegira dva društvena člana, koji će hrv.-slav. šumarsko društvo zastupati kod ovih pregovora, pripreme zajedničkog pravilnika i kod saziva zajedničkog zabora.“

Na ostale detaile proglaša ne ću se ovdje osvrtati, pošto ih nesmatram osobito važima, pa će se moći na skupštini raspraviti.

Iza toga uzima riječ Dr. Jovanović izjavljujući, da ovdje ne govori kao delegat Srpskog šumarskog udruženja, već kao član Hrv. slav. šumarskog društva i da je kao takav i potpisao proglaš, koji je izašao u Hrv. Drvotružcu, br. 429. Zagovara predlog S. Mayera, jer bi tako došli najprije do cilja, t. j. u tom bi slučaju odmah počeli raditi kao udruženje, a to je glavno, a formalna strana kojoj prigovara kolega Popović mora nam biti sporedna.

Na to ustaje član Popović i plaidira ponovno za svoj predlog.

Član S. Mayer, pozivajući se na izvode dra. Jovanovića, predlaže još jednom skupštini, da prihvati njegov predlog, jer za razlaz Hrv. slav. šumarskog društva zahtjevaju pravila dosta dugotrajnu proceduru, pa uslijed toga, ako se prihvati Popovićev predlog ne ćemo još dugo moći zajedno raditi, a to je važno, da baš u ovo doba stvaranja države jedinstveno istupamo za nove staleške stvari.

Član Popović spočitava na to odboru, da nije do sada ništa uradio, pak posebna žurba nije potrebna ni u ovoj stvari; neka se sa Mayerovim predlogom neko vreme počeka i stvori definitivna odluka o tome tek nakon saslušanja svih šumarskih udruženja u SHS.

Predsjedatelj odrešito otklanja prigovor, da odbor nije dovoljno radio.

Na to član V. Dojković iznaša u pitanju ujedinjenja u jedno društvo slijedeće mišljenje: Ako svako dosadanje društvo doprinese tom našem udruženju svoju dosadanju imovinu, na dar, bilo bi nužno, da se načine neke vrsti popisi, doprinešenog imetka. Nužno je to iz razloga, ako bi kojom nesrećom došlo jedanput do raspada novog društva u predašnje jedinice, da se točno znade, koliko se kojemu društvu imade iz zajedničkog imetka povratiti.

U debatu o Mayerovom predlogu ulaze članovi Matizović, dr. Petračić, dr. Levaković, Res-Kristić i dr. Vasić.

Potonji mniye, da Mayer i drugovi nisu izašli sa sretnim predlogom, a to iz jednostavnog razloga, jer bi se to moglo tumačiti kao neko nametanje svoje volje svim drugim društvima, koja imadu pravo, da isto takovu promjenu izvedu. Da se tome izbjegne, a da što prije dođe do ujedinjenja, preporuča skupštini na prihvata slijedeći predlog: Hrv. slav. šumarsko društvo poziva sa svog zbara sva ostala šumarska društva, da stupe čim prije u pregovore glede provedbe udruženja svih društava u jedno zajedničko udruženje šumara u SHS, a ujedno neka se kod tih pregovora odluči, gdje da bude sjedište tog novog društva.

Za svoju osobu izjavljuje, da usvaja navedene razloge, da sjedište bude u Zagrebu. Predsjednik daje na glasovanje predlog S. Mayera, pa onda predlog dra. Vasića, no skupština nije se ni za jedan predlog izjavila sa dovoljnim brojem glasova, našto član dr. Petračić predloži, da se Hrv. slav. šumarsko društvo u smislu zaključka zadnje izvanredne skupštine nazove „Hrvatsko šumarsko društvo, da odmah prihvati promjenu pravila, izrađenu po društvenom upravnom odboru, i da kao takovo nastavi pregovore sa svim bratskim šumarskim društvima, a rezultati tih pregovora da se iznesu pred zajednički zbor svih šumara u SHS.

Ovaj predlog prihvatala je skupština sa velikom većinom glasova.

Predsjedatelj čita nova pravila Hrvatskog šumarskog društva, koja će se nadležnoj oblasti poslati na odobrenje i onda u Šumar. Listu objelodaniti.

Najvažnije su promjene, da se ukida ustanova članovi II. razreda, koji i onako nisu imali pravo glasa niti su dolazili na skupštine, već su de facto bili samo predplatnici Lug. Vjesnika. Sada lugari mogu postati pravi članovi društva, ako uplate kao svaki član članarinu od 60 K godišnje. Ne će li to, neka ostanu kao i do sada predplatnici Lug. Vjesnika uz godišnju predplatu od 16 K. Ne može za ovo demokratsko doba nikako preporučiti, da društvo imade dvije vrsti članova.

Poslije čitanja promjenjenih pravila prelazi se na izbor nove društvene uprave. Predsjedatelj imenuje skrutatorima članove Gašu Vaca i Stj. Simića. Za vrijeme skrutinija prelazi se na raspravu točke V. dnevnoga reda. Predsjednik skupštine saopćuje, da se je društveni odbor izjavio za onakovu organizaciju šumarske službe, prema kojoj bi barem za prvo vrijeme bile sve šume stanovitih dosadanjih pokrajina upravljanje preko svojih šum. direkcija. Prihva-

tili smo zato **Pravilnik** o službenom djelokrugu takove državne šumarske direkcije u Zagrebu za upravu svih šuma na području teritorija Hrvatske i Slavonije, koji je sastavljen po posebnom odboru u šumarskom odsjeku u Zagrebu. Prihvatili smo taj **Pravilnik** u dobroj vjeri, da ćemo time poslužiti ponajbolje dobroj upravi šuma, jer je posve jasno, da sa šumama stanovitih krajeva mogu upravljati tek oni šumari, koji dosadanju organizaciju, ljudi i zakone, što se sve preko noći ne da mjenjati, najbolje poznaju.

Taj pravilnik gospoda članovi dobro poznaju, jer je otisnut u Šumarskom listu dvobroj 3/4 1919. Zato molim skupštinu da se izjavi, dali želi, da se isti ovdje pročita i da se o njem povede rasprava, ili da se izjavi prima li ili neprima taj **Pravilnik**. Skupština prima **Pravilnik**.

Kod ove točke ustaje član dr. Vasić, da kao glavni direktor ministarstva za šume i rude dade slijedeće razjašnjenje u pitanju organizacije šumarstva u SHS.: Da država uviđa ekonomsku vrijednost i važnost šuma, dokazala je tim, što je osnovala posebno ministarstvo šuma i rudnika. Sam djelokrug i djelovanje toga ministarstva, budući je ono nova uredba, ne može odmah da bude potpun. Mnogo tome doprinašaju i političke prilike vanjske i unutarnje, jer iste smetaju, da se kod unutarnjeg uređenja raznih služba ne može odmah odrediti nešta stalna. Mi nemamo nikakovih zajedničkih zakona, a ni same međe države nisu nam jošto točno odredene. Zato smo mi zapravo pridržali ono stanje uprave, kakvo smo kod osnivanja ministarstva našli. Osvrće se nadalje na pisanje u listu Hrv. Drvotrzac, i veli, da ti napadaji, koji su upereni lično na ministra šuma u svakom pogledu, a osobito u stvari likvidacije stranoga šumskog kapitala nisu umjesni, te ih zato kao takove odbija, jer ministar šuma s tom stvari nema ništa zajedničkog, već su one podređene drugim resorima. Objektivna kritika je ugodna pače često i poželjna, no takovom se ne može smatrati ona u Drvotrzcu.

Dr. Petračić osvrće se na razlaganje g. predgovornika izjavljujući ponajprije, da стоји daleko od pisanja u Hrv. Drvotrzcu, no slaže se sa piscem u stvarima, koje se tiču organizacije šumarske službe. Još danas imademo radi neuređene organizacije više statusa javnih šumarskih činovnika, t. j. status državnih, zemaljskih i imovno općinskih činovnika. Jedni budu unapredivani brzo, drugi polaganije, a treći još polaganije, makar imaju i istu strukovnu kvalifikaciju. — Usljed toga mogla se dogoditi onakova zbrka kod zadnjeg imenovanja u drž. šumarskoj službi, gdje su mnogo mladi šumari došli u više plaćevne razrede, a mnogo stariji vrsni šumari, koji su iz zemaljske ili imovne općinske službe prešli u državnu šumarsku službu rangirani su u niže razrede. Ne stoje navodi dra Vasića, da je ministarstvo pridržalo onakvu organizaciju, kakvu je prigodom osnivanja ministarstvo našlo, jer kako znamo, naše je Nar. vijeće ujedinilo u Šumskom odsjeku hrvatske vlade upravu državnih šuma, a ministarstvo je tu upravu nakon 3 mjeseca opet razdvojilo. Ako je ostalo sve pri starom, kako se moglo dogoditi, da je ministarstvo izaslalo

svoga činovnika u stvari otvaranja branjevina kod gradiške imovne općine i u privatnim šumama, kada to spada pod kompetenciju. Šum. odsjeka u Zagrebu. Nuzgredno spominje govornik, da ministarstvo nije kod te prilike našlo za nužno, da dolazak izaslanika najavi gospodarstvenom uredu, a dotični činovnik ministarstva nije kolegijalnim osjećajem bio potaknut, da se najavi kod svoga kolege šumara, upravitelja te šumarije, gdje će uredovati.

Dr. Vasić odgovara: ono što govornik spominje moramo od onoga što sam prije spomenuo da odvojimo, jerbo su to više stvari lične, a u iste ja dirao nisam. Spominje medju ostalim i to, da se glede ličnog uređenja izrađuje u Beogradu projekat zakona za izjednačenje svih činovnika. Glede uredovanja kod otvaranja branjevina spominje, u koliko se može sjetiti, da je stvar bila prešna, jer je ministar htjeo jednom nar. poslaniku dati odgovor što je na stvari. Ako se učinila kakova pogreška kod uredovanja, dati će stvar ispitati i ispraviti. Na zaključku izrazuje svoje mnijenje, da uprava svih šuma treba da bude koncentrirana u Beogradu odakle treba da se vodi i šumska politika. Dr. Ugrenović navađa, da se slični slučaj otvaranja branjevina dogodio za gospodarstvo pakračkog vlastelinstva a rješenje ministarstva glasilo je onamo, kao da su ovdješnji šumari neprijatelji naroda, protiv čega se je on za svoju osobu ogradio posebnim dopisom na ministra.

Dr. Nenadić drži, da današnje šumsko političko stanje neodgovara, jer se ministarstvo gubi vrijeme u sitnim poslovima, a do danas nije još pristupilo rešavanju velikih zadaća na polju šumarstva. Treba pokrajinskim direkcijama prepustiti upravu šuma, a glavnoj direkciji ostaviti kontrolu nad upravom. Mali potoci neka se slijevaju u pokrajinske centre, a od ovih neka velike rijeke teku u centralu, koja ima sjedište u prestolnici.

Član dr. Jovanović razlaže, kako je dobro organizovana uprava bitni uvjet valjanog uredovanja, pa drži, da nemože biti nikakvog razloga, da se ne urede pokrajinske direkcije.

Član Dojković se osvrće na lična stališka pitanja i veli, da je hitno potrebno, da se izjednače statusi i plaće svih šumara u SHS, jerbo prijeti pogibelj, da će današnja zemaljska šumar. služba ostati bez šumara. Prelazi se na raspravu točke 6. dnevnog reda.

Tajnik čita proračun za poslovnu godinu 1919./20. Prema tom proračunu iznosi godišnja članarina 60 K, a predplata za Lugarski vijesnik 16 K godišnje a proračun stupa na snagu 1. listopada 1919. iz razloga, da se na taj način donekle pokrije deficit, koji je nastao u društvu uslijed dosadanje premalene članarine i male predplate za Lug. vijesnik. Skupština prima slijedeći proračun: (Vidi stranu 20.—23.).

Tajnik predlaže, da se novom upravnom odboru povjeri zadaća, da putem zajma preuzme nakladu stručnih šumarskih knjiga, jer se za tisak istih ne može dobiti nakladnik, a društvo imade zadaću, da se brine za tako nam potrebne knjige. Taj predlog zagovara i prof. dr. Nenadić, pa ga skupština prihvaća.

Predsjedatelj skupštine predlaže za revizore računa u novoj poslovnoj godini članove Szentgyörgy-a i Zajca, što skupština prihvata.

Točka 7 dnevnog reda.

Kod ove točke predlaže član dr. Nenadić, da se naredna šumarska skupština održi u Beogradu, a za olakšanje putovanja, da se pravodobno umoli ministarstvo saobraćaja, da se posjetiocima dadu pogodovne vozne karte. Prima se.

Točka 8. dnevnog reda.

Član dr. Petračić stavlja skupštini slijedeći predlog:

U Narodnim Novinama od 4. rujna o. g. izašao je ukaz Njegovog Visočanstva nasljednika Prestolja Aleksandra, da se na sveučilištu kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu ustroji fakultet za gospodarstvo i šumarstvo. Tim je konačao potpuno ispunjena želja i zahtjev našeg šumarskog društva, koje je od 30 godina unazad mal' ne na svakoj svojoj skupštini stvaralo zaključke, da traži Visoku šumarsku nastavu u Hrvatskoj, a uvijek naglašujući, da drži da je najpodesnije mjesto za tu nastavu naše sveučilište u Zagrebu. Doduše udovoljeno je tomu zahtjevu društva djelomično već godine 1898., kada je otvorena viša kr. šumarska akademija, ali ta visoka škola nije bila ni potpuno uredena, a ni dovoljno samostalna, jer je bila samo prislonjena na mudroslovni fakultet. Zato držim, da je tek otvorenjem posebnog fakulteta posve ispunjen naš mnogogodišnji zahtjev. Držim, da preko toga fakta ne možemo mučke na današnjoj našoj skupštini preći, nego treba da se iz ove skupštine zahvalimo onim faktorima, koji su uvideli potrebu takovog uredenja naše šumarske obuke te je i proveli. Predlažem zato, da se iz ove skupštine odašalju slijedeći brojevi.

A) Brzojav na Njeg. Visočanstvo Nasljednika Prijestolja Aleksandra:

Hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo sakupljeno danas u Zagrebu na svojoj godišnjoj redovitoj glavnoj skupštini raduje se, što je ukazom Vašega kralj. Visočanstva ustrojen na sveučilištu u Zagrebu fakultet za gospodarstvo i šumarstvo, čime je oživotvorena davna želja ovoga društva, jer će se u krilu sveučilišta šumarska i gospodarska znanost moći najbolje razvijati, i obilne plodove našoj danas ujedinjenoj otačbini donašati. Neka Vaše kralj. Vis. izvoli primiti duboku hvalu na tom velevažnom činu, kao i izraz naše iskrene odanosti.

B. Brzojav na ministra prosvjeta Pavla Marinkovića.

Povodom osnutka šumarsko gospodarskog fakulteta na sveučilištu kralj. SHS. u Zagrebu smatra si ovo šumarsko društvo osobitom čašću izraziti Vama svoju duboku hvalu, jer nam je poznato, da je Vašim nastojanjem ostvarena u ovom obliku davna želja svih ovdašnjih šumara.

Primite izraz osobitog štovanja.

Iz glavne godišnje skupštine Hrv.-slav. šumarskog društva.

# I. Nacrt proračuna hrv.

Pokriće (Prihod)

za go-

Tekući broj	Stavka	Predmet	Godine		
			1918.	1919.	1920.
			primljeno	predvi- dijeno	predlože- no
Kruna					
1 a	Stanarina šumarske akademije - - - - -		18360·55	16316·—	16316·—
1 b	" za 2 stana u souterrainu „Šumar. doma"		720·—	720·—	720·—
2 a	Podpora zemlje šumarskom družtvu - - - - -		1200·—	1200·—	1200·—
2 b	" za izdavanje „Lugarskog vijestnika"		800·—	400·—	400·—
3 a	Članarina I. razreda tekuća za 400 člana po 60 K		2287·50	2500·—	24000·—
3 b	" I. " zaostala - - - - -		1044·70	850·—	500·—
4 a	" II. " tekuća - - - - -		1500·—	1800·—	—·—
4 b	" II. " zaostala - - - - -		31·—	100·—	100·—
5	Predbrojnine 500 (po 16 K , L. V. * a po 60 K , Š. L. *)		76·—	400·—	8000·—
6	Upisnine - - - - -		79·—	50·—	200·—
7	Kamati društvene imovine - - - - -		1438 08	1350·—	1400·—
8	Oglas - - - - -		220·—	300·—	3000·—
9	Vanredni prihod - - - - -		3642·31	—·—	10.000·—
10					
		<u>Ukupno</u> - - -			65836·—
		<u>Usporediv sa razhodom</u>			
		Pokazuje se ostatak u gotovom - - -			

Predsjedništvo hrv.-slav. šumarskog društva.

# slav. šumarskog družtva.

dinu 1920.

Potreba (Razhod)

Tekući broj	Stavka	P r e d m e t	G o d i n e		
			1918.	1919.	1920.
			izdano	predvi- djeno	se predlaže
K r u n a					
1	a	Odplata zajma brodskoj imovnoj općini - - - - -	3391·89	3392·-	3392·-
	b	Porez i namet - - - - -	3740·51	2550·-	4500·-
	c	Plin - - - - -	-·-	50·-	100·-
	d	Vodovod - - - - -	-·-	25·-	50·-
	e	Uzdržavanje „Šumarskog doma“	1609-	5200-	3500-
	f	Nagrada pazikući „Šumar. dom“	240-	240-	480-
	g	Osiguranje sgrade „Šumar. dom“	221·60	200-	235-
2		Nagrada tajniku družtva - - -	900-	900-	1800-
3		Nagrada blagajniku družtva - -	900-	900-	1800-
4		Nagrada uredniku „Šumar. lista“ i „Lugar. vjestnika“ - - -	1800-	1800-	3600-
5		Nagrade suradnikom „Šumar. lista“ i „Lugar. vjestnika“ - - -	2532·27	3000-	8000-
6		Tisak „Šum. lista“ i „Lug. vjestn.“	3701·87	5000-	24000-
7		Vez i odprema tih listova - - -	746·07	570-	-
8		Nabava strukovnih časopisa - - -	155·66	200-	1000-
9		Nabava i uvez knjiga za društvo knjižnicu - - -	100-	200-	1000-
10		Pisače i ine potrebe uprave - -	413·40	350-	500-
11		Tiskalice - - - - -	44-	300-	300-
12		Poštarina i biljezi - - - - -	322·66	400-	1000-
13		Potpore - - - - -	200-	1000-	2000-
14		Trošak glavnne skupštine - - -	-·-	250-	300-
15		Sastav kazala za „Šumar. list“ -	-·-	500-	800-
16		Jubilarni štipendij za šumarsku akademiju - - - - -	720-	600-	2400-
		Potpora štipendisti za exurzije -	80-	200-	-·-
17		Prinos literarnoj zakladi hrv.- slav. šumar. družtva za g. 1920.	100 -	2000-	2000-
18		Vanredni trošak - - - - -	3566·-	49-	1000-
Ukupno - - -			- - -	- - -	65.0 17-

## II. Nacrt proračuna pripomočne

utemeljene u spomen pok. nadšumara VI. Köröskenyi-a, predložen  
Pokriće (Prihod):

Tekući broj	Stavka	Poimence	G o d i n e		
			1918.	1919.	1920.
			primljeno	predvi-djeno	se predlaže
k r u n a					
1	-	Blagajnički ostatak koncem godine 1919. - - -	- - -	15000 -	16500 -
2	-	Kamati zakladne glavnice - - - - -	668.89	654 -	722 -
3	-	Pristupnine i novčani darovi - - - - -	180 -	50 -	350 -
		Ukupno - - - - -	- - -	- - -	17572 -
		Razvod - - - - -	- - -	- - -	600 -
		Ostatak koncem 1920. -	- - -	- - -	16972 -

## III. Nacrt proračuna za literarne

utemeljene u spomen pok. kr. zemalj. šumar. nadzornika A. Borošića,  
Pokriće (Prihod):

Tekući broj	Stavka	Poimence	G o d i n e		
			1918.	1919.	1920.
			primljeno	predvi-djeno	se predlaže
k r u n a					
1	-	Blagajnički ostatak god. 1919. - - - - -	- - -	6282 -	8500 -
2	-	Kamati zaklade - - - - -	267.35	264 -	314 -
3	-	Prinosi - - - - -	295 -	150 -	390 -
		Ukupno - - - - -	- - -	- - -	9204 -

Predsjedništvo hrv.-slav.

**zaklade hrv.-slav. šumar. društva**

za god. 1920. XL. redovitoj glavnoj skupštini družtva.

**Potreba (Razhod):**

Tekući broj Stavka	Po imence	G o d n e		
		1918. izdano	1919. predvi- djeno	1920. se predlaže
		k r u n a		
1 -	Podpore za god. 1920. prema zakladnici (§§ 28. i 31. društ. pravila) - - - - -	600 -	600	600 -
	Ukupno - - - - -	- - -	- - -	600 -

**zaklade hrv.-slav. šumar. društva**

za god. 1920. predložen redovitoj glavnoj skupštini družtva.

**Potreba (Razhod):**

Tekući broj Stavka	Po imence	G o d i n e		
		1918. primljeno	1919. predvi- djeno	1920. se predlaže
		K r u n a		
	Pošto zaklada još nije aktivna jerbo zakladna glavnica neiznosi 10.000 K, u smislu zaklad- nice, to neće biti izdataka. - - - - -			

**Šumarskog družtva.**

Ujedno predlažem, da se posebno povjerenošto, sastojeće iz predsjednika, I. podpredsjednika i tajnika osobno zahvali povjerenuštu za prosvjetu M. Rojcu, za njegov veliki trud oko ostvarenja tog fakulteta. Skupština prima taj predlog.

Poslije ove točke javljaju skrutatori, da je rezultat izbora slijedeći Izabrani su za Predsjednika Milan barun Turković;

- „ I. Podpredsjednika dr. Gjoka Jovanović;
- „ II. Dragutin Trötzer;
- „ tajnika dr. A. Levaković;
- „ blagajnika S. Lajer.

U odbor su izabrani slijedeći članovi: V. Čmelik, dr. A. Ugnjević, J. ml. Grünwald, E. Slapničar, J. Lazić, A. Perušić, D. Sever, J. Dražić, M. Divjak, Ž. Miletić, R. Erny, S. Mayer, M. Marinović, R. Pilepić, dr. V. Vučković.

Predsjedatelj skupštine D. Trötzer zahvaljuje skupštini, da je sa toliko volje i ljubavi raspravljala naša važna stališka pitanja, te predaje predsjedništvo novoizabranom predsjedniku Miljanu Turkoviću, koji se zahvaljuje na izboru, te ističe, da će osobitom ljubavi štititi i unapredijevati interes šumara, šumovlasnika i šumskih trgovaca, jer su interesi svih ovih usko vezani.

Šumari dovršuju svoj dugotrajni i mukotrpni rad i nastojanje oko utemeljenja i uzgoja šumskih sastojina, nakon što su decenije svojim znanjem, umijećem, pače i životom štitili i unapredijivali to svoje mezimče, taj svoj životni cilj. Kao naravna i logična posljedica toga rada dolazi izradba i iskorisćivanje takove, po Vama gospodo šumari, uzgojene drvne gromade, dolazi zadaća drvne industrije i trgovine.

Tek ako su i jedni i drugi proveli zadaću u interesu naših narodno-ekonomskih nastojanja, može biti polučen onaj učinak, za kojim svi gospodo težimo, a taj jest uvjerenje i dokaz, da smo svi savjesno izvršili svoju dužnost prema narodu i prema velikoj našoj državi.

Moja je zadaća, da ta dužnost prema narodu i državi bude respektovana i uvažena, ali tko ima dužnosti, imade i prava; zato bit će mi zadaća, da šumarska struka bude uvažena i priznata ne samo moralno nego i materijalno, kako joj već odavno pripada, jer je baš ta struka, kojoj narod dandanas imade najviše zahvaliti i priznati, da bujne i skupocjene šume pokrivaju daleke površine naše države, koje mogu služiti kao garantiski fond za kredit, koji treba mladoj državi.

Donašam Vam gospodo kao jamstvo moj mnogogodišnji rad oko šumskih kultura, njege i usavršivanja sastojana, kao i rad oko sveopćih interesa drvne industrije.



**Godina**

**XXV.**

Lugari članovi hrvatskog šumarskog društva dobivaju Šumarski list i Lug. vijestnik badava. — Članarina iznosi 60 K na godinu. Upisnina za nove članove 10 K. Dosadanji članovi II. r. ne plaćaju upisnine. Predplata samo na Lug. vijesnik je 16 K godišnje.

**Prilog  
br. 11 i 12.  
Šum. lista  
1919.**

## Šume zemljjišnih zajednica.

U broju 3 i 4 Lugskega Vijsnika opisuje kolega Ivan Katičić lugar z. z. Letovanič žalosno stanje tamošnjih šuma, pa bi želio i ja da koju rečem o šumama primorskih z. z., naposeb onih kotara Sušačkoga. Gore spomenuti lugar tuži se, da ljudi silno harače tamošnje šume. Naše šume ovog i susjednih kotara nisu ni i malo stradale za vreme ovog rata i prevrata, ali većinu kraških predijela stigla je ista sudbina kao i one šume, koje opisuje gore spomenuti lugar. Stoga i ja držim, da nebi bilo zgorega, radi unosnijeg šumskog gospodarstva, da bi sve šume svih z. z. došle pod državnu upravu. Ovdje će navesti nekoliko primjera o postanku z. z. Prigodom segregacije između državnog šumskog erara i bivših primorskih pravoužitnika, bile su većinom sve z. z. određene tako reći na papiru, jer su bivši činovnici drž. šum. erara, odnosno segregacionalno povjerenstvo, došli pred narod sa gotovom osnovom, kako će kojoj z. z. dodjeliti šumu i pašnjake, bez da se je na tim površinama obavio ikakov stručni očeviđ ili procjena, naročito, dali će ove šume sa svojim godišnjim prirastom moći podmirivati potrebe onog pučanstva, kojem će biti dodijeljene. Pravoužitnici, odnosno njihovi zastupnici, ne poznavajuć važnost šuma i same stvari o kojoj se radilo, svi su se u brzo na-

godili sa zastupnicima bivšeg ugarskog drž. erara, zadovoljni, da će u buduće imati svoje šume, u kojima će oni biti gospodari. Prvih godina iza same segregacije još je donekle išlo, jer su se par godina dobivala redovito ogrijevna drva, ali nakon sastavka gospodarskih programa, kada se je ustanovilo, da je većina z. z. preko polovice prikraćeno, a neke dapače i više, tako, da pojedine z. z. ne samo ne mogu nadijeliti svoje pravoužitnike redovitom godišnjom potrebom na ogrijevnom drvu, već jedva mogu sa godišnjim prirastom pokrивati godišnje potrebe, kao državni porez, plaće šumara i lugara i t. d. Čim su to pravoužitnici uvidili, prestalo je oduševljenje za šume z. z. i danas ima ovdje preko polovice pravoužitnika, koji bi sa zadovoljstvom prigrili podržavljenje šuma. Ako i ima mali broj z. z., koje su nešto bolje nadjeljene, ali su većinom sve šume jako udaljene, to je radi nestašice voznog blaga za cijelog trajanja ovog dugotrajnog rata malo ogrijevnog drva iz svih šuma izveženo. Većina z. z. prodala je uz tehnički uporabivo drvo i ono gorivo drvo trgovcima, koji su ga upotrebili u razne svrhe. Svi odpadci, granje i ovrški u više šuma ostali su ne izveženi radi dosta slabo uredenih izvoznih puteva i velikih udaljenosti, te su bili po radnicima u hrpe poslagani. Pa kako već spomenuh, ako i ima koja z. z., koja je dobila nešto boljih šuma, te može redovito svake godine unovčiti jedan dio godišnjeg etata, a od utrška uložiti po koju svotu u razne općinske potrebe, ipak držim, da bi obzirom na one z. z., koje su loše segregirane, te su dapače u stanovitim godinama prisiljene, da sa vlastitim doprinosom podmiruju šumske troškove, bilo bi poželjno provesti podpunoma reviziju svih segregacija ili provesti podržavljenje šuma svih z. z. Ako smo mi jedna država i jedan narod, jednake su nam dužnosti, pa treba da su nam i jednaka prava. Držim da to nije nikako pravedno, da jedni crpe od onih šuma, koja su negda bila zajedničko državno dobro većih koristi, a drugi su loše segregirani, pa ne samo da nemaju nikakove koristi, nego dapače štetu. Prigodom segregiranja z. z. gledalo se koliko je više moguće bilo, da se sve z. z. segregiraju unutar granica svojih poreznih općina. U cijeloj ovoj okolici nije mi poznat niti jedan slučaj, da je koja z. z. dobila paševinske površine izvan svoje porezne općine, a to je vrlo loše djelovalo, jer su pojedine z. z. dobine ogromne paševinske površine, a jedna od ovdje susjednih z. z. dobila je samo 12 rali pašnjaka, a jedna druga niti jednog rala, nego sve visoku šumu, premda tik kuća ovlaštenika gore spomenute z. z. imade velikih paševinskih površina, koje su dodijeljene skoro kao nepotrebne drugoj z. z. Ovlaštenici spomenute z. z. moraju prelaziti u svoju šumu preko tudišnih površina, šuma, a svakako i pasti blago na tudišnim pašnjacima. Često se dogodilo, da je po koji cijeli šumski predjel pripao jednoj z. z., a tek nekoliko rali, što je sizalo u susjednu poreznu općinu, dodijeljeno je drugoj z. z. Tako su pojedine z. z. dobine tek koji okrajak od nekoliko rali na pojedinim mjestima, što nije nikako prikladno za vođenje korisnog šumskog gospodarstva, jer što vrijedi za pojedinca gospodara, to mora da vrijedi i za z. z., t. j.

da dobije svoj posjed po mogućnosti što više u skupini, a ne na više mjesta. To se najbolje opaža ondje, gdje su male upravne općine podjeljene u više z., te pravoužitnici istih jedni drugima privigovaraju radi zalaženja u njihove šume, a isto i radi paše blaga. Takoder bi se prema današnjim prilikama morao ukinuti zastarjeli običaj djelenja drva prema zemljишnom posjedu.

Ivan Tadej, lugar z. z. Brdo.

## Duhan.

Koliko je ljudi u ovo doba nestošice svegā, pa i duhana, nastojalo doskočiti tom pomanjkanju vlastitom sadnjom. A koliko je toga duhana propalo ili za užitak postalo nevaljalim ili manje vrijednim, jer se nije znalo s njim dobro postupati.

Duhan je zreo, kada se na lišću počmu pokazivati svjetlje žute mrlje. U ovom stanju se ubire lišće za cigare kao lahka roba. Za lule i rezanje, težju robu, se preporuča, da se lišće na stablici ostavi, dok žute mrlje, sve zajedno računajuć, ne pokrivaju po prilici polovicu plojke lišća. Tim će lišće dobiti bolju boju, a i biti će „slađe“, što ima za rezanu robu vrijednost. Zrelo lišće se iz stabljike trga ili reže, ali nikada se to ne radi kod rose ili kiše, i još isti se dan navede na konac i objesi pod krov u sjenu, da se lagano suši. Svako brzo sušenje je na štetu valjanosti duhana. Kada se u ruci smotan list sam od sebe raširi, duhan je dovoljno suh, a ima onda žutu ili svjetlo do tamnosmeđu boju. Kod brzog sušenja zadrži duhan više manje zelenkastu boju, ne miriši lijepo, a ne gori dobro. Ovaj osušeni duhan se raširi list po list, sa malo slanom vodom poškropi (u vodu se metne i malo vina, eventualno i salmiaka), te u jednu škrinju ili bačvu ili još bolje u kakovu staklenu ili porculanastu posudu složi i pritisne (preša) sa kamenom kao kod kupusa, a onda ćešće pregleda.

U lišću nastaje vrenje; ono se ugrije. Da se previše ne ugrije, to se kod topline od  $50^{\circ}$  Celsiusu mora to vrenje prekinuti, t. j. lišće se preloži, kod čega se zamjeni gornje i donje lišće, ili djelovi lišća iz sredine i okrajaka hrpe, tako da kod toga nastala smeđa boja lišća bude jednolična. Ovo preloženje se obavi 2—3 puta, dok se lišće više ne ugrije, a onda je „zrelo“. Tada se izyadi iz posude, malo raširi i osuši. Ako je prejak, to se 10—15 minuta moći u hladnoj vodi pod kamenom, a onda se opetuje gori opisan postupak.

Priopćio Dr. Petračić.

## Razne vijesti.

**Imenovanja.** Kr. nadlugari Vale Škrgratić i Gjuro Rajković imenovani su kr. šumarskim akcesistima u XI. č. razredu kod šumarskog odsjeka u Zagrebu, a nadlugar Jakov Biondić kr. šum. akcesistom kod kr. kot. oblasti u Cirkvenici.

godili sa zastupnicima bivšeg ugarskog drž. erara, zadovoljni, da će u buduće imati svoje šume, u kojima će oni biti gospodari. Prvih godina iza same segregacije još je donekle išlo, jer su se par godina dobivala redovito ogrijevna drva, ali nakon sastavka gospodarskih programa, kada se je ustanovilo, da je većina z. z. preko polovice prikraćeno, a neke dapače i više, tako, da pojedine z. z. ne samo ne mogu nadjeliti svoje pravoužitnike redovitom godišnjom potrebom na ogrijevnom drvu, već jedva mogu sa godišnjim prirastom pokrивati godišnje potrebe, kao državni porez, plaće šumara i lugara i t. d. Čim su to pravoužitnici uvidili, prestalo je oduševljenje za šume z. z. i danas ima ovdje preko polovice pravoužitnika, koji bi sa zadovoljstvom priglili podržavljenje šuma. Ako i ima mali broj z. z., koje su nešto bolje nadjeljene, ali su većinom sve šume jako udaljene, to je radi nestašice voznog blaga za cijelog trajanja ovog dugotrajnog rata malo ogrijevnog drva iz svih šuma izveženo. Većina z. z. prodala je uz tehnički uporabivo drvo i ono gorivo drvo trgovcima, koji su ga upotreobili u razne svrhe. Svi odpadci, granje i ovrški u više šuma ostali su ne izveženi radi dosta slabo uređenih izvoznih puteva i velikih udaljenosti, te su bili po radnicima u hrpe poslagani. Pa kako već spomenuh, ako i ima koja z. z., koja je dobila nešto boljih šuma, te može redovito svake godine unovčiti jedan dio godišnjeg etata, a od utrška uložiti po koju svotu u razne općinske potrebe, ipak držim, da bi obzirom na one z. z., koje su loše segregirane, te su dapače u stanovitim godinama prisiljene, da sa vlastitim doprinosom podmiruju šumske troškove, bilo bi poželjno provesti podpunoma reviziju svih segregacija ili provesti podržavljenje šuma svih z. z. Ako smo mi jedna država i jedan narod, jednake su nam dužnosti, pa treba da su nam i jednaka prava. Držim da to nije nikako pravedno, da jedni crpe od onih šuma, koja su negda bila zajedničko državno dobro većih koristi, a drugi su loše segregirani, pa ne samo da nemaju nikakove koristi, nego dapače štetu. Prigodom segregiranja z. z. gledalo se koliko je više moguće bilo, da se sve z. z. segregiraju unutar granica svojih poreznih općina. U cijeloj ovoj okolini nije mi poznat niti jedan slučaj, da je koja z. z. dobila paševinske površine izvan svoje porezne općine, a to je vrlo loše djelovalo, jer su pojedine z. z. dobile ogromne paševinske površine, a jedna od ovdje susjednih z. z. dobila je samo 12 rali pašnjaka, a jedna druga niti jednog rala, nego sve visoku šumu, premda tik kuća ovlaštenika gore spomenute z. z. imade velikih paševinskih površina, koje su dodijeljene skoro kao nepotrebne drugoj z. z. Ovlaštenici spomenute z. z. moraju prelaziti u svoju šumu preko tudihih površina i šuma, a svakako i pasti blago na tudihi pašnjacima. Često se dogodilo, da je po koji cijeli šumski predjel pripao jednoj z. z., a tek nekoliko rali, što je sizalo u susjednu poreznu općinu, dodijeljeno je drugoj z. z. Tako su pojedine z. z. dobile tek koji okrajak od nekoliko rali na pojedinim mjestima, što nije nikako prikladno za vođenje korisnog šumskog gospodarstva, jer što vrijedi za pojedinca gospodara, to mora da vrijedi i za z. z., t. j.

da dobije svoj posjed po mogućnosti što više u skupini, a ne na više mjesta. To se najbolje opaža ondje, gdje su male upravne općine podjeljene u više z. z., te pravoužitnici istih jedni drugima privođaraju radi zalaženja u njihove šume, a isto i radi paše blaga. Također bi se prema današnjim prilikama morao ukinuti zastarjeli običaj djelenja drva prema zemljишnom posjedu.

Ivan Tadej, lugar z. z. Brdo.

## Duhan.

Koliko je ljudi u ovo doba nestašice svegå, pa i duhana, nastojalo doskočiti tom pomanjkanju vlastitom sadnjom. A koliko je toga duhana propalo ili za užitak postalo nevaljalim ili manje vrijednim, jer se nije znalo s njim dobro postupati.

Duhan je zreo, kada se na lišću počmu pokazivati svjetlige žute mrlje. U ovom stanju se ubire lišće za cigare kao lahka roba. Za lule i rezanje, težju robu se preporuča, da se lišće na stablici ostavi, dok žute mrlje, sve zajedno računajuć, ne pokrivaju po prilici polovicu plojke lišća. Tim će lišće dobiti bolju boju, a i biti će „slade“, što ima za rezanu robu vrijednost. Zrelo lišće se iz stabljike trga ili reže, ali nikada se to ne radi kod rose ili kiše, i još isti se dan navede na konac i objesi pod krov u sjenu, da se lagano suši. Svako brzo sušenje je na štetu valjanosti duhana. Kada se u ruci smotan list sam od sebe raširi, duhan je dovoljno suh, a ima onda žutu ili svjetlo do tamnosmeđu boju. Kod brzog sušenja zadrži duhan više manje zelenkastu boju, ne miriši lijepo, a ne gori dobro. Ovaj osušeni duhan se raširi list po list, sa malo slanom vodom poškropi (u vodu se metne i malo vina, eventualno i salmiaka), te u jednu škrinju ili bačvu ili još bolje u kakovu staklenu ili porculanastu posudu složi i pritisne (preša) sa kamenom kao kod kupusa, a onda češće pregleda.

U lišću nastaje vrenje; ono se ugrije. Da se previše ne ugrije, to se kod topline od  $50^{\circ}$  Celsiusu mora to vrenje prekinuti, t. j. lišće se preloži, kod čega se zamjeni gornje i donje lišće, ili djelovi lišća iz sredine i okrajaka hrpe, tako da kod toga nastala smeda boja lišća bude jednolična. Ovo preloženje se obavi 2—3 puta, dok se lišće više ne ugrije, a onda je „zrelo“. Tada se izvadi iz posude, malo raširi i osuši. Ako je prejak, to se 10—15 minuta moći u hladnoj vodi pod kamenom, a onda se opetuje gori opisan postupak.

Priopćio Dr. Petračić.

## Razne vijesti.

**Imenovanja.** Kr. nadlugari Vale Škrgratić i Gjuro Rajković imenovani su kr. šumarskim akcesistima u XI. č. razredu kod šumarskog odsjeka u Zagrebu, a nadlugar Jakov Biondić kr. šum. akcesistom kod kr. kot. oblasti u Cirkvenici.

**Mazanje obuće.** Najbolje je, ako obuću još jedanput prije odlaska u šumu namažemo na nozi. Mast će se radi topline noge lahko u kožu upiti. Također je korisno, da obuću namažemo još na nozi, kada se iz šume vratimo. Obuća, naročito čizme, omekša, a vruća nogu se lahko oporavi. Za noge je naime nakon napornog hoda dosta škodljivo, ako se čizme odmah svuku. Krv naglo udari u nogu i ugrije ju, a hladni vanjski zrak ju ohlađuje, što vodi do prehlade.

## Natječaj.

Za popunjene mesta kr. nadlugaru kod političke uprave u Hrvatskoj i Slavoniji raspisuje se ovim natječaj.

Vlastoručno pisane molbe imaju se ovom odsjeku predložiti najkasnije do konca mjeseca decembra 1919.

Molbi se ima priložiti:

1. krsni list,
2. domovnica,
3. liječnička svjedočba,
4. svjedočba o neporočnosti,
5. svjedočba o ispitu za lugarsku odnosno šumarsko tehničku pomoćnu službu.

Prve godine, odnosno dok se ne položi ispit označen pod točkom 5. namještenje je privremeno.

Jugoslavenski dobrovoljci imaju prednost pred svima drugim moliteljima.

Stoga se ima ova okolnost izrično istaknuti u molbi i pružiti potrebni dokazi za to.

U Zagrebu, dne 15. novembra 1919

Šumarski odsjek Ministarstva Šuma i Rudnika

## Kože od divljači

lisice, kune, vidre, tvora, zeceva i t. d. kupuje uz najvišu cijenu

**Funk i Heinrich, Karlovac.** (Hrvatska.)

Brzojavi: „Funk“. Telefon broj 6. — Poštanske pošiljke uz naznaku vrijednosti.

**Poziv.** Od nove godine slati će se Lugarski Vjesnik samo novim pretplatnicima uz godišnju predplate od 16 kruna. List će izlaziti mjesечно na više stranica. Kraj dosadanje predplate od 2 K mjesечно, u ovoj današnjoj skupoci tiska nije to bilo moguće, pa se radi toga nije ni mogla izdati knjižica „Bilinstvo za lugare“ kako je u prvom broju 1919. obećano. Lugari predplatite se svi na vjesnik, a predpiatu prijavite odmah kod šumarije, da se pravovremeno dozna broj predplatnika. Uredništvo.

## ŠADRŽAJ.

### Broj 1. i 2.

Obavijest. — Društvene i osobne vijesti: Nova uprava Sumarskog društva. Imenovanja. Zaključni račun lúgarske imovinske zaklade imovne općine ogulinske u godini 1918.

### Broj 3. i 4.

Haračenje naših šuma. Piše Ivan Katičić, ispiti Iugar z. z. Letovanić. — Imenovanje. — Ispiti za lugarsku i lovonađzornu službu. — Zaključni račun lúgarske mirovinske zaklade lugara slunjske imovne općine za godinu 1918.

### Broj 5. i 6.

Za što korisnij uporabu šume. Piše Ivan Tadej, Iugar z. z. Zlobin. — Lugarski i lovački ispiti. — Mlade šljuke.

### Broj 7. i 8.

Poziv i program za XLI. redovitu glavnu skupštinu hrv. slav. šumar. društva, koja će se obdržavati dne 13. rujna 1919. u Zagrebu. — Imenovanje. — Koji su brojevi špriha najprikladniji?

### Broj 9. i 10.

Izvješće 45 glavne skupštine hrv. siav. šumarskog društva . . . . . 308—313

### Broj 11. i 12.

Šume zemljinih zajednica. — Duhan — Razne vijesti: Imenovanja. Mazanje obuće. — Natječaj.

---